

UVEREJNENÉ: 27.10.2012

NOVÝ ČAS

Čo ukázal prieskum o našich deťoch

Záškolákov pribúda, šikanujú aj 11-roční

KOŠICE - Šikanovanie a vynechávanie vyučovania! Takéto výsledky priniesla medzinárodná štúdia o zdraví školákov - Health Behavior in School Aged Children. Alarmujúce je, že šikana za posledných 12 rokov narástla už medzi 11-ročnými školákmi! A tí ju nielen trpia, ale aj sami sa na nej zúčastňujú! Čo všetko ešte štúdia o zdraví školákov ukázala?

Podľa najnovších zistení riešiteľov HBSC sú na Slovensku najalarmujúcejšie výsledky pri šikanovaní medzi školákmi a ich postoji ku škole. *„Podľa štúdie z roku 2005 neboli 11-roční veľmi aktívni pri šikane. Posledné zistenia však ukázali v tejto kategórii dvojnásobný nárast detí, ktoré sa zúčastňujú na všetkých formách šikany na oboch stranách,“* vysvetľuje Mária Sarková z Ústavu verejného zdravotníctva LF UPJŠ. Podľa jej slov šikanovaní už začínajú byť aj samotní učitelia a objavila sa dokonca aj kyberšikana. *„Deti sa stávajú obeťami šikanovania cez sociálne siete, emaily, mobil. Ide najčastejšie o posielanie dvojzmyselných alebo výhražných správ,“* dodala Sarková. Štúdia poukázala aj na fakt, že čoraz viac detí deklaruje odpor ku škole. *„Naše deti ju majú rady omnoho menej ako deti v iných krajinách. S tým súvisí aj vysoký počet neospravedlnených absencií. Každé tretie dieťa medzi 15-ročnými má aspoň jeden vynechaný deň,“* hovorí Andrea Madarasová-Gecková z ÚVZ LF UPJŠ. Za nechuť žiakov podľa nej môžu najmä dlhodobé problémy v školstve, časté reformy, stres učiteľov, ale aj nevyhovujúce vybavenie.

***

AKÉ SÚ NAJČASTEJŠIE FORMY

postrkovanie
prezývky
výsmech z postavy ohováranie, osočovanie
kyberšikana

PRÍZNAKY:

zmena prejavu dieťaťa - je uzavreté
nekomunikuje vôbec na tému škola
nepokoj a poruchy spánku
vyššie nároky na stravu do školy (desiatu)

ŠIKANUJÚ UŽ 11-ROČNÍ CHLAPCI

až 16 % školákov a 10 % školáčok vo veku 11 rokov uviedlo, že boli obeťou násilia 2 až 3 razy za mesiac závažným zistením je, že aktérmi násilia boli v rovnakej miere 11- a 13-roční chlapci v porovnaní s 15-ročnými

ČO ROBIŤ:

- ihneď po zistení kontaktovať vedenie školy a šikanovanie riešiť
- kontaktovať výchovného poradcu, prípadne školského psychológa a riešiť problém spoločne
- v prípade potreby vyhľadať odbornú pomoc psychológa, pri závažnejších prípadoch treba vyhľadať psychiatra (napr. poruchy spánku bude potrebné riešiť medikamentmi)

DIEVČATÁ NEMAJÚ ŠKOLU RADŠEJ

Podľa štúdie dievčatá chodia na vyučovanie radšej než chlapci. Avšak platí to u mladších školákov. S rastúcim vekom rastie aj počet vymeškaných hodín a rozdiel medzi chlapcami a dievčatami sa vyrovnáva - u 11-ročných bol výskyt najviac 16 %, 15-roční majú absenciu až okolo 32 %.

Čo ešte odhalila štúdia?

Fajčenie

- polovica školákov získala prvé skúsenosti v 13 rokoch, v 15 rokoch už tretina z nich fajčí aspoň raz týždenne fajčí až 22 % chlapcov a 16 % dievčat vo veku 15 rokov

Alkohol

- až polovica chlapcov začína v 13-ich a najčastejším druhom je pivo
- 40 % 15-ročných sa už aspoň 2-krát opilo Marihuana 21 % chlapcov a 12 % dievčat vo veku 15 rokov už niekedy užili marihuanu

Strava a zdravý životný štýl

- viac ako tretina školákov konzumuje sladené nápoje každý deň
- dvaja z piatich školákov jedia sladkosti denne
- viac ako tri štvrtiny školákov pozerajú televíziu dve a viac hodín denne

Sex

- v porovnaní s inými krajinami len 13 % 15-ročných má skúsenosti s pohlavným stykom, čo je pozitívnym zistením
- 74 % sexuálne aktívnych školákov vo veku 15 rokov použilo na zabránenie neželaného tehotenstva pri poslednom pohlavnom styku kondóm
- žiadnu antikoncepčnú metódu pri poslednom pohlavnom styku uviedlo 14 % školákov.

ŠIKANOVANIE BY SI MALI VŠIMNÚŤ RODIČ A TIEŽ UČITEĽ

Daniela Bolgáčová, detská psychologička:

Šikanovanie je dlhodobý proces, nezačína sa a neprebíha zo dňa na deň. Zistiť ho zo strany rodiča je tiež na dlhšiu dobu. Dieťa to v sebe dlho drží a až po nejakom čase sa zlomí a zverí sa. Veľmi záleží na vzťahu rodiča a dieťaťa - ak spolu často komunikujú, tak sa o probléme zdôverí skôr. V školskom prostredí by na šikanovanie mal prísť triedny učiteľ, ak je kvalitný a venuje sa deťom.